

РЕЦЕНЗИЯ

Изготвил становището: доц. д-р Петя Емилова Попова, научна специалност 05.02.08 „Приложение на изчислителната техника в икономиката“, катедра „Бизнес информатика“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Основание: Заповед № 324/16.04.2025 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов за назначаване на научно жури по процедура за защита на дисертационен труд.

Автор на дисертационния труд: Абрар Ашраф – докторант по професионално направление 3.8. „Икономика“, докторска програма „Приложение на изчислителната техника в икономиката“ към катедра „Бизнес информатика“ при СА „Д. А. Ценов“, гр. Свищов.

Тема на дисертационния труд: „ПОТЕНЦИАЛЪТ НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ И КОМУНИКАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПРЕХОДА КЪМ ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА“.

I. Общо представяне на дисертационния труд:

1. Цел, обект и предмет на изследване. Дисертацията изследва трансформиращата роля на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) за улесняване на прехода към зелена икономика. Изследването интегрира икономически, технологични и перспективи за устойчивост, със специално внимание към българския контекст като казус на страна, която претърпява значителни промени в икономическата и екологичната политика. Конкретно обект на изследване е преходът към зелена икономика на глобално и национално ниво, а предмет – възможностите на ИКТ за ускоряване на този преход чрез прилагане на цялостна рамка за преход към зелена икономика.

2. *Обем.* Дисертацията е на английски език в обем от 223 страници. Научният проблем е изследван на 200 страници и илюстриран в основния текст с 9 фигури и 33 таблици. Списъкът на използваната литература е съставен от общо 194 бр. литературни източници.

3. *Структура.* Дисертацията е добре структурирана и съдържа въведени, три глави, заключение, списък на използваната литература.

4. *Използвана литература.* Списъкът на използваната литература включва 194 литературни източника на английски език.

5. *Приложения.* Към дисертацията няма приложения.

Дисертационният труд е представен във вид и обем, съответстващи на изискванията и критериите за подобен род разработки. Като цяло дисертацията е добре структурирана и балансирана.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. *Преценка на актуалността на изследвания в дисертацията научен проблем.*

Дисертацията е посветена на изключително актуален научен проблем, предвид глобалното значение на устойчивото развитие и опазването на околната среда. Обектът, предметът, изследователската теза, целта и задачите на изследването са ясно формулирани и логически свързани. Авторът представя идеи и демонстрира подход за изследване на това как ИКТ могат да служат като катализатор за преход към зелена икономика.

2. *Анализ на степента на разработеност на изследваната проблематика*

Глава 1 представя теоретичните основи на зелената икономика и ролята на ИКТ за устойчивостта. Авторът представя свое определение на зелената икономика, в което набляга на интеграцията, сътрудничеството, приобщаването и устойчивостта. Коментира ключови предизвикателства пред бъдещата интеграция на зелената икономика и ИКТ.

В Глава 2 се разглеждат предизвикателствата и ограниченията на модела на линейната икономика и се изследва потенциалът на ИКТ за цифрова трансформация в рамките на зелената икономика. Представят се както теоретични перспективи, така и практически решения за преодоляване на предизвикателствата, поставени от линейната икономика.

Глава 3 представя практически анализ на зелени ИКТ решения със специфичен фокус върху прилагането им в България, в сравнение с развитите икономики. Предложена е авторова методология за прилагане на модели на зелена икономика, основани на ИКТ в България.

Заклучението обобщава ключови констатации и представя политически последици и препоръки.

Дисертацията предоставя цялостен анализ на съществуващите изследвания върху зелената икономика и интеграцията на ИКТ. Авторът се ангажира с ключови дебати в областта и включва своя собствена перспектива и критичен анализ.

3. Мнение за обема на дисертационния труд

Обемът е подходящ за докторска дисертация в тази област. Някои теоретични раздели (Глава 1) биха могли да бъдат по-кратки, за да се засили цялостният фокус върху оригиналните открития на изследването.

4. Мнение за качеството и броя на предложения илюстративен материал

Дисертацията съдържа множество диаграми, графики и таблици, които илюстрират сложни концепции и данни. Тези визуални елементи подобряват яснотата, но някои от тях изискват по-задълбочено интегриране в текста (напр. обяснения на методологията и др.).

5. Научната, езикова и стилистична редакция

Дисертацията като цяло е добре написана, въпреки че на места се появяват незначителни повторения и логически несъответствия..

6. Преценка на коректността и необходимостта от статистическа обработка на емпирични данни

Дисертацията включва емпирични данни, въпреки че на практика липсва статистическа обработка. Когато се използват статистически методи, за да се засили достоверността на констатациите е необходима точна обосновка на методологията. Работата би спечелила от един по-стабилен методологичен раздел, който да обоснове избраните количествените подходи.

7. Спазване на научната етика

Дисертацията се придържа към етичните изследователски стандарти. Цитатите са правилно цитирани и няма очевидни проблеми с плагиатство. Справката от антиплагиат системата доказва тази констатация (4.16%).

8. Мнение доколко авторефератът отразява точно и пълно труда

Авторефератът към дисертацията, който е представен на английски и на български език отразява точно и пълно труда.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

1. Развитие на съществуващи и/или популяризиране на нови научни идеи и резултати

Дисертацията има следните приноси в теоретичен и в практико-приложен аспект:

- Разработване на концептуална рамка за водени от ИКТ преходи към зелена икономика
- Предлагане на политически препоръки, съобразени с българския контекст

1. Въпреки, че в последния вариант на дисертацията авторът е коментирал използваната методология, една по-голяма конкретика и обосновка биха били полезни.
2. По-добро интегриране на фигури и таблици в текста чрез добавяне на по-задълбочени обяснения.
3. Може да бъде обмислено едно проучване на дългосрочното въздействие на интеграцията на ИКТ върху конкретни икономически сектори.
4. Дефиниране на по-конкретни препоръки за политиците и бизнеса по отношение на прилагането на ИКТ в инициативи за зелена икономика.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

В заключение считам, че представеният от Абрар Ашраф дисертационен труд е изследване на актуален проблем, който има значение за теорията и практиката. Трудът съдържа необходимите научни и научно-приложни приноси и отговаря на всички изисквания и критерии за присъждане на образователната и научна степен „доктор“. Това ми дава основание да дам положителна оценка по тази процедура.

Свищов,

07.05.2025г.

Изготвил рецензията:...

/доц. д-р Петя Емилова/